

Notater fra møte

Gjelder: Notater fra møte i CPR Steering Group

DIBKs deltaker: Hanne Prestmo, Martin Schreck

Hvor: Hybrid-møte (digitalt og fysisk)

Deltakere: Ca. 100 deltakere fra bl.a. Kommisjonen, medlemsland, industrien og andre interessenter

Dato: 15.02.2023

Dette er ikke et offisielt referat, men basert på våre egne notater fra møtet.

Åpning av møtet

Katharina Knapton-Vierlich (*DG Grow*) ønsket velkommen til møtet. Kommisjonen startet i 2020 en prosess for å revidere det underliggende regelverket til byggevareforordningen, dvs. harmoniserte standarder, EADer og EU-kommisjonens utfyllende bestemmelser. Dette arbeidet kalles «CPR Acquis». Du kan lese mer om dette arbeidet på [våre nettsider](#).

Arbeidet er delt inn i ulike undergrupper basert på ulike produktgrupper, som prefabrikkert betong og dører/vinduer. Formålet med møtet er å gjennomgå dokumentene de har blitt enige om i de ulike undergruppene.

Et veikart for arbeidet - CPR Acquis road map

Kommisjonen presenterte et nytt utkast til et veikart for gjennomgangen i de ulike undergruppene. Her står den foreløpige fremdriftsplanen til Kommisjonen om arbeidet i de ulike undergruppene.

Construction Products Europe (CPE) kommenterte at dette er et system som kommer til å ta lang tid, spesielt med tanke på at nye standarder skal publiseres i Official Journal etter at arbeidet med produktgruppene (CPR Acquis) er ferdig.

Kommisjonen håper imidlertid at standardene under det nye systemet vil kunne publiseres raskt etter at standardiseringsforespørlene er publisert. Dette vil gjøre at det kan ta kortere tid før det nye systemet kan tas i bruk.

De tidligere standardiseringsforespørlene som ikke inneholder bærekraft-kriterier, må også revideres slik at dette inkluderes.

Gruppen for farlige stoffer jobber fortsatt med dette temaet og dette arbeidet vil integreres i CPR Acquis.

Undergruppe 1 – Prefabrikkert betong- og lettbetongprodukter

Engelsk: Subgroup 1 – Precast concrete products

En rekke felles problemstillinger for undergruppene

Prefabrikkerte produktet er den første produktgruppen som har jobbet under det nye systemet CPR Acquis. I forbindelse med arbeidet møtte denne gruppen på en rekke problemstillinger som mest sannsynlig vil være felles for alle gruppene:

- Det finnes vesentlige aspekter til produktet som ikke er basert på ytelsen
- Klasser for ytelser og terskler/nivåer
- Bestemme ytelse ved bruk av beregninger/kalkulering
- Innspill fra horisontale undergrupper (eks. bærekraft)

Hvordan håndtere vesentlige aspekter ved byggevarer

Når det gjelder de vesentlige aspektene har de delt disse inn i tre ulike kategorier for å finne ut hvilke aspekter de kan ta med seg i arbeidet og hvilke som ikke skal håndteres.

1. aspekter ved produktene som er relevante for å sikre en konstant ytelse ved produktet (eks. kjemisk komposisjon, bestanddeler)
2. aspekter som er relevante for å uttrykke den strukturelle adferden ved vurderingen av produktets ytelser (eks. dimensjoner, kalkuleringer osv.)
3. aspekter som er utenfor omfanget til byggevareforordningen, aspekter som ikke er relatert til ytelser eller aspekter som har motstridende sider til byggevareforordningen (eks. referanser til metoder som er basert på nasjonale annekser, generiske egenskaper, utførelsesklasser for stål)

De to første kategoriene kan tas med videre i arbeidet i CPR Acquis, men den siste kategorien er ikke i tråd med byggevareforordningen.

Hvordan håndtere klasser for ytelser og terskler/nivåer

I flere land finnes det bestemmelser i det byggtekniske regelverket som setter minimumskrav til visse ytelser for byggevarer. Men slike minimumskrav som settes på nasjonalt nivå er det ikke alltid riktig å bruke som grunnlag for å lage felles europeiske minimumskrav for byggevarer. Det kan være gode grunner for å heller beholde dette som en klassifisering (eks. A til F) og heller la landene sette minimumsnivåer i sitt nasjonale bygningsregelverk. Ikke alle terskler og nivåer som er foreslått av eksperter har blitt inkludert i arbeidet i de ulike undergruppene.

For å inkludere terskler eller nivåer på et europeisk nivå, så må man gi gode begrunnelser som er støttet av grundig dokumentasjon.

Hvordan håndtere ytelser ved bruk av beregninger/kalkulering

Konstruksjonsberegninger skal leveres sammen med ytelseserklæringen i henhold til [delegert forordning \(EU\) nr. 574/2014](#). I denne står det at:

Ytelsen skal angis på en klar og tydelig måte. Ytelsen kan derfor ikke beskrives i ytelseserklæringen bare ved å sette inn en beregningsformel som skal brukes av mottakerne. Videre skal ytelsesnivåene eller ytelsesklassene som angis i referansedokumentene, gjengis i selve ytelseserklæringen, og det er derfor ikke nok å sette inn henvisninger til disse dokumentene i ytelseserklæringen.

Ytelsen, særlig en byggevares konstruksjonsytelse, kan imidlertid angis ved å vise til den respektive produksjonsdokumentasjonen eller konstruksjonsberegningene. I så fall skal de relevante dokumentene vedlegges ytelseserklæringen.

Et dokument fra desember 2022 som har blitt sirkulert i denne undergruppen («Determination of the performance using calculation») danner bakgrunnen for utkastet til listen for vesentlige egenskaper. På denne listen har man ikke tatt med noen egenskaper knyttet til konstruksjonsberegninger.

Innspill fra horisontale undergrupper

I forbindelse med arbeidet i undergruppen for prefabrikkert betong har man identifisert noen områder der man har behov for å bli enige om en felles europeisk tilnærming. For at undergruppen for prefabrikkert betong skal kunne ferdigstille sitt arbeid trenger de innspill fra to andre horisontale grupper:

- innhold av farlige stoffer som skal diskuteres i «Advisory Group Subgroup Dangerous Substances»
- vesentlige egenskaper for bærekraft som skal diskuteres i «CPR Acquis Subgroup Environmental Sustainability»

Kommisjonen har derfor opprettet en horisontal undergruppe som skal vurdere egenskaper knyttet til bærekraft. Se punkt om undergruppe 5.

Innspill på arbeidet i undergruppen

Kommisjonen gjennomgikk deretter innholdet i dokumentene fra undergruppen for prefabrikkert betong mer i detalj.

Kommisjonen fikk et spørsmål om gjenbrukte produkter er inkludert i dette arbeidet. Kommisjonen sa at under dagens byggevareforordning er slike gjenbrukte produkter allerede plassert på markedet og de er derfor som oftest ikke omfattet av byggevareforordningen. Av den grunn omfattes de heller ikke av arbeidet med CPR Acquis. Kommisjonen mener at arbeidsmengden for CEN allerede er så omfattende at de ikke ønsker å overbelaste dem med forespørsler som inkluderer gjenbrukte produkter. Gjenbruk vil imidlertid adresseres under forslaget til ny byggevareforordning.

Tyskland har kommentarer knyttet til «factory production controll checks». Dette skaper ofte juridiske problemer i Tyskland.

Finland mente at enkelte egenskaper bør kun deklarerer når det er relevant (eks. «thermal performance»).

Kommisjonen sa at referanser til nasjonale metoder ikke kan inkluderes i slike dokumenter.

Oppfølgingspunkt: Eventuelle kommentarer knyttet til undergruppen for strukturelle metalliske produkter må sendes til DIBK innen 1. mars.

Undergruppe 2 – Metallbaserte konstruksjonsprodukter

Engelsk: Subgroup 2 – Structural metallic products

Kommisjonen gjennomgikk forslaget fra denne undergruppen. Kommisjonen startet med å forklare at flere av dagens testmetoder ikke er helt i tråd med byggevareforordningen ettersom de er basert på mandater som er utdaterte. For eksempel det krav som er basert på inspeksjons sertifikat. Det er også en diskusjon om vesentlige egenskaper for «members and kits».

Kommisjonen sa at det er ikke alle elementene i den harmoniserte standarden for stål og aluminium, EN-EN 1090-1:2009+A1:2011, som passer til kravene i byggevareforordningen. Dette vil forhåpentligvis ryddes opp med dokumentet.

De dokumentene som skal utarbeides sammen med ytelseserklæringen vil stå i en ikke uttømmende liste over obligatoriske dokumenter.

Flere medlemsland har bedt om å innføre klassifisering for visse egenskaper. Kommisjonen mener at de i flere av tilfellene burde være mulig å ikke deklarerer ytelse for de ulike egenskapene, dvs. skrive «No performance determined (NPD)».

Det er et gjentakende spørsmål om referanser til Eurokoder¹ i dokumentet. Kommisjonen sa at det er ikke alltid samsvar mellom byggevareforordningen og Eurokodene og det er derfor ikke slik at man alltid kan ta hensyn til innholdet i Eurokodene. Kommisjonen pekte på de nasjonale tilleggene i Eurokodene er en svært viktig del av disse standardene, mens hele poenget med byggevareforordningen er å ikke ha nasjonale reguleringer. Det er imidlertid viktig å sikre at Eurokodene og CPR Acquis ikke er motstridene eller lager lovtomme områder.

Det vil bli publisert en ny generasjon av Eurokoder etter at man har vedtatt forslaget til ny byggevareforordning. Kommisjonen kan ikke svare nøyaktig på hvordan de vil forholde seg til hverandre eller til nasjonal lovgivning, men mener også at Eurokodene og byggevareforordningen ivaretar ulike hensyn. Representanter fra CEN/TC 250 deltar i arbeidet med CPR Acquis.

Det mangler i stor grad vurderingsmetoder for strukturelle metalliske produkter. Dette må undersøkes nærmere og vurdere om det kan brukes metoder som finnes på andre produktområder.

Oppfølgingspunkt: Eventuelle kommentarer knyttet til undergruppen for strukturelle metalliske produkter må sendes til DIBK innen 1. mars.

Undergruppe 4 – Dører og vinduer

Engelsk: Subgroup 4 – Doors and windows

Kommisjonen sa at arbeidet med dører og vinduer nylig har startet så det er ikke mange detaljer å presentere fra dette arbeidet. Viktige læringspunkter fra de andre gruppene vil man bygge videre på i de nyere gruppene.

De har i oppstartsfasen oppdaget at beskrivelsen av produktene kan være forskjellig fra land til land. Det var også ulike holdninger knyttet til egenskapene til produktene. Arbeidet er derfor mer komplekst enn først ventet. Kommisjonen har opprettet en egen gruppe som skal se nærmere på hvordan man definerer man produktene.

CPE lurte på om industriorganisasjonene for låser og nøkler skal inkluderes i dette arbeidet. Kommisjonen mener at det foreløpig ikke er behov for dette, og at man kan vente og se om disse komponentene blir inkludert i arbeidet.

Det har vært en diskusjon i undergruppen om påhengsfasader skal inkluderes i omfanget i denne gruppen. Hvis disse produktene inkluderes, vil det kreve ytterligere arbeid for ekspertene og utsettelse av arbeidet. Sverige var imot at disse skal inkluderes i arbeidet til denne gruppen ettersom de mener det er teknisk forskjellig og at det kommer til å forsinke prosessen. Finland er for at påhengsfasadene skal inkluderes i omfanget fordi de mener at det haster å få på plass standarder på dette området.

Påhengsfasader er i nr. 15 på listen over prioriterte produktområder og det vil derfor ta en stund før man kan ta for seg dette produktområdet.

CPE lurte på hvordan en slik beslutning om å inkludere påhengsfasader eller ikke i denne undergruppen skal tas. I CPE er industriforeningene det gjelder uenige, og CPE har derfor ikke en klar posisjon i saken. Kommisjonen sa at det er de som beslutter dette, men at de vil basere seg på hva medlemslandene mener.

DIBKs standpunkt er at påhengsfasader ikke skal inkluderes i omfanget til undergruppen for dører og vinduer.

Oppfølgingspunkt: Eventuelle kommentarer knyttet til undergruppen for dører og vinduer må sendes til DIBK innen 1. mars.

¹ For konstruksjoner gjelder felleseuropeiske prosjekteringsstandarder, Eurokoder, med nasjonale tillegg som angir nasjonalt bestemte parametere. Dette skal ivareta det ønskede sikkerhetsnivået.

Undergruppe 7 – Armerings- og spennstålprodukter til betongkonstruksjoner

Engelsk: Subgroup 7 – Reinforcing/prestressing steel and post tensioning kits

Kommisjonen sa at arbeidet pågår som planlagt i denne gruppen. Utfordringene i denne gruppen ligner på mange måter de utfordringene man har møtt på i de to første undergruppene.

Tyskland og Finland hadde kommentarer til spoler («coils»). Det er mange små bedrifter som produserer dette og det vil gjøre det vanskelig for slike produsenter om de møter omfattende krav. Kommisjonen mener at det er viktig at alle aspektene skal vurderes.

Oppfølgingspunkt: Eventuelle kommentarer knyttet til undergruppen for armerings- og spennstålprodukter til betongkonstruksjoner må sendes til DIBK innen 1. mars.

Undergruppe 5 – Bærekraft

Engelsk: Subgroup 5 – Environmental sustainability

Kommisjonen sa litt om det første dokumentet som har blitt sammenstilt i denne undergruppen. Dokumentet vurderer LCA-indikatorer og hvordan dette området skal tilpasses arbeidet med å lage et felleseuropeisk rammeverk for bærekraftige bygninger - [Level\(s\)](#). Denne gruppen kommer til å gi innspill til de to første produktgruppene. Listen over egenskaper for bærekraft vil inkluderes i de andre undergruppene, f.eks. prefabrikkert betong og dører/vinduer.

Kommisjonen ser imidlertid mulige problemer knyttet til fremdriften ved at medlemslandene allerede stiller krav som kan påvirke arbeidet.

I forbindelse med arbeidet med dette området tar man sikte på å følge standarden for bærekraftige byggverk og miljødeklarasjoner NS-EN 15804.

Kommisjonen fikk et spørsmål om alle produkter som vil omfattes av den nye byggevareforordningen må deklarerer «Global waring potential (GWP)» i ytelseserklæringen selv om de ikke er gjennomgått i CPR Acquis-prosessen. Kommisjonen sa at dette ikke kommer til å kreves før produktene har nye harmoniserende tekniske spesifikasjoner eller EADer som er gitt gjennom den nye byggevareforordningen.

Det er et møte i denne gruppen 23. februar.

Diskusjon om oppstart av nye undergrupper

Kommisjonen etterspurte nasjonale eksperter til produktgruppene for:

- sement, kalk og andre hydrauliske bindemidler
- isolasjonsprodukter

De ønsker å få innspill fra medlemslandene på dette innen påske, slik at arbeidet kan påbegynnes til sommeren.

Hurtigprosedyre for å utvikle teknisk innhold i nye standardiseringsanmodninger

Arbeidet med CPR Acquis vil ta lang tid og Kommisjonen ønsker derfor å foreslå en alternativ rute til opprettelse av undergrupper for å få fortgang i prosessen, dvs. en hurtigprosedyre. I en slik hurtigprosedyre vil den kompetente CEN Technical Committee erstatte undergruppen i forbindelse med det tekniske arbeidet. Styringsgruppen i CPR Acquis vil overvåke og godkjenne dokumentene som utarbeides av den tekniske komiteen. Det stilles tre forutsetninger for at en produktgruppe kan følge en slik hurtigprosedyre:

1. at de regulatoriske behovene i medlemslandene er tydelig identifisert
2. at produktgruppene som er rangert som topp 10 prioritet kun skal følge CPR Acquis-prosessen
3. at den aktuelle tekniske komitee som foreslås av CEN er den samme tekniske komiteen som ville vært kompetent i CPR Acquis prosessen

Kommisjonen har på bakgrunn av dette laget en liste over produkter hvor man kan vurdere en slik hurtigprosedyre. Se utklipp under:

Rank	Product families	weighted points – all 8 criteria
11	M109 Fixed fire fighting equipment	22.61
14	M489 ETICS	18.43
15	M108 Curtain walling	18.10
16	M113 Wood based panels	17.81
17	M104 Structural bearings	15.99
18	Kits and assembled products of the families above	15.75
19	M121 Wall and ceiling finishes	14.95
20	M129 Space heating appliances	14.43
21	M122 Roof coverings	13.65
22	M111 Circulation fixtures	13.40
23	M118 Waste water disposal	12.70
24	M127 Adhesive	12.50
25	M106 Gypsum	12.01
26	Anchors and fasteners	11.77
27	M102 Membranes	11.44
28	M135 Glass	11.42
29	M107 Geotextiles	10.15
30	M110 Sanitary appliances	9.41
31	M131 Pipes, tanks not in contact with DW	9.01
32	M443 power, control and communication cables	8.98
33	M105 Chimney	7.55
34	M474 Sealants for non-structural use in joints in buildings and pedestrian walkways	3.90

CEN meddelte at de gjerne ville delta i et slikt arbeid og påse at arbeidet med CPR Acquis har en viss fremgang. En rekke medlemsland uttrykte skepsis til hvorfor visse grupper skulle gå foran i køen gjennom å koble seg på et slikt hurtigspor.

Annet

- Produktgruppene under byggevareforordningen vedlegg IV har ikke forutsett alle nye produkter. For eksempel armeringsprodukter av andre materialer enn stål (fiberkomposittprodukter)
- Farlige stoffer – de medlemslandene som ikke tidligere har deltatt i dette arbeidet får gjerne sende eksperter til denne undergruppen til Advisory Group.
- Bestemmelser av ytelser ved hjelp av beregninger. Bruk av nasjonale beregninger. Kommisjonen sa at når produsenten vet hvor produktet skal monteres, har man godkjent at det gjøres beregninger etter nasjonale byggeregler.
- Kommisjonen reviderer sine prosedyrer for CPR Acquis arbeidet. Kommentarer kan sendes inn de neste 2 ukene.
- Digital produktinformasjon. Bransjen lurer på hvordan den nye byggevareforordningen kommer til å se ut når det gjelder digital produktinformasjon. Kommisjonen svarer at ettersom forhandlingene rundt byggevareforordningen fortsatt pågår, så er det ikke mulig å svare på dette på nåværende tidspunkt.

Avslutning av møtet

Kommisjonen takket for deltakelsen og for spørsmålene de mottok. Neste styringsgruppemøte er planlagt å holdes 7. juni.

Har du spørsmål eller kommentarer til notatene fra møtet?

Vi svarer gjerne på spørsmål knyttet til den pågående prosessen om revisjonen av byggevareforordningen, og om du har kommentarer, innspill eller bidrag til pågående prosessen, så er du velkommen til å kontakte oss. Vi kan og vurdere å sende dokumentene fra møtet ut på forespørsel.

For å sikre at informasjonen når ut til norske interessenter, har vi laget en e-postgruppe som mottar varsler når nye referater legges ut.

For å bli lagt til denne e-postgruppen eller gi innspill/kommentarer - ta kontakt med direktoratet på post@dibk.no. Merk gjerne e-posten med «Europeiske grupper – byggevareforordningen».